

Història Contemporània I (20021)

1. Dades descriptives de l'assignatura

- **Curs acadèmic:** 2011-2012
- **Nom de l'assignatura:** Història Contemporània I
- **Codi:** 20021
- **Tipus d'assignatura:** Matèria troncal i obligatòria
- **Titulació / Estudis:** Humanitats
- **Nombre de crèdits:** 4 **Nombre de crèdits ECTS:** 4
- **Nombre total d'hores de dedicació a l'assignatura:** 100
- *(nombre de crèdits ECTS x 25)*
- **Temporalització:**
 - Curs: 2on Curs
 - Tipus: Trimestre
 - Període: 3er Trimestre
- **Departament:** Humanitats
- **Professorat:** Santi Izquierdo, Carolina Rua, F. Bravo
- **Grups:** 1, 2 i 3
- **Llengua de docència:** català

2. Presentació de l'assignatura

Aquest Pla Docent té com objectius dissenyar i posar en pràctica l'adaptació de l'assignatura Història Política i Social Contemporània II a les directrius de Bolonya. Aquestes impliquen un nou paradigma docent, on es pretén potenciar la participació dinàmica de professor i estudiants, l'avaluació continuada i l'autoaprenentatge dels alumnes (tutelat pel docent) i, com a conseqüència desitjable, l'aprenentatge conjunt de professor i alumnes.

L'assignatura Història Política i Social Contemporània II és una assignatura que té com objectiu capacitar els alumnes de Ciències Polítiques (així com a tots aquells procedents d'altres estudis que la triïn de lliure elecció) en el coneixement i anàlisi del període

d'entreguerres (1914-1945), des d'una perspectiva política, econòmica, social i cultural. Els continguts es vertebren entorn a set temes que van de la Primera a la Segona Guerra Mundial.

L'assignatura es basa en el desenvolupament de competències generals (que tendeixen a potenciar l'optimització de les capacitats i les qualitats de l'alumnat) i específiques (coneixement del període d'entreguerres), mitjançant les classes magistrals (en les que s'introdueixen els coneixements bàsics exigibles a l'assignatura), seminaris sobre aspectes concrets del temari (en el què és fonamental el treball dels alumnes) i les tutories. Les exposicions vinculades als seminaris i un examen serviran per a posar de manifest el treball dut a terme pels alumnes al llarg del trimestre.

Prerequisits per al seguiment de l'itinerari formatiu

Coneixements previs. L'alumnat ha de conèixer els principals esdeveniments del període. Hauria de saber alguna cosa de les dues guerres mundials, el sorgiment de nous estats i modificacions de fronteres després de la Primera Guerra Mundial, la revolució soviètica, el crack del 29, els feixismes i de la història espanyola del primer terç del segle xx.

Capacitats bàsiques necessàries per iniciar el procés d'aprenentatge. L'alumnat ha de poder seguir les classes magistrals i els seminaris que utilitzaran com a llengua vincular el català.

Itineraris formatius dels quals forma part l'assignatura. L'assignatura forma part de l'itinerari d'Història política i social.

Relació amb assignatures del pla d'estudis. Està relacionada amb les assignatures Història Moderna i Història Contemporània II.

3. Competències a assolir en l'assignatura

Competències generals	Competències específiques
Instrumentals - 1.1.- Comunicació oral i escrita adequada a la correcta exposició dels treballs requerits -1 Correcció, claredat i precisió, en les seves exposicions orals o escrites. -2 Capacitat de síntesis: saber extreure i comunicar les idees principals d'un text -3 Defensa dels arguments assumits davant del professor i dels companys de classe -4 Capacitat de posar de manifest un esperit crític amb les interpretacions del professor, dels textos escrits i de la resta de companys de classe. -5 Capacitat d'iniciativa: saber interactuar a les classes magistrals i els seminaris. -1.2.- Capacitat investigadora -6 Capacitat per a enfrontar-se a documentació secundària i primària. -7 Capacitat per a seleccionar la informació i, posteriorment, ordenar-la -8 Capacitat per a oferir uns resultats clars i ordenats -1.3.- Capacitat analítica : -9 Capacitat per a interioritzar i	1.1.- Coneixements bàsics sobre el període d'entreguerres. 1.2.- Coneixements bàsics sobre el sistema polítics anomenats capitalista i l <i>socialisme real</i>. 1.3.- Adquisicions de conceptes bàsics, habilitats i raonament referits a l'àrea analitzada. 1.4.- Capacitat per endinsar-se en el llenguatge i en el raonament dels diferents protagonistes polítics i culturals del període. 1.5.- Capacitat per a distingir entre esdeveniments històrics d'abast mundial dels regionals o locals 1.6.- Capacitat per a aconseguir informació històrica en algunes pàgines web bàsiques 1.7.- Capacitat per a contextualitzar articles de diari en el seu adequat context polític i sociològic

desagregar els elements constitutius d'un text -10 Capacitat de jerarquitzar els diversos elements d'un text prèviament determinat. -1.4.- Iniciativa i capacitat per complementar la informació amb l'ajuda de textos bàsics -11 Foment de la recerca bibliogràfica -12 Habilitats informàtiques: recerca a internet, etc. -13 Habilitats gràfiques: llegir i dinamitzar gràfics i situacions similars Interpersonals -2.1.- Bona aptitud per treballar en equip -2.2.- Capacitat d'informar sobre el desenvolupament dels treballs -2.3.- Receptivitat de la diversitat Sistemàtiques - 3.1.- Capacitat d'aprenentatge - 3.2.- Aptitud per a integrar coneixements i mètodes de diverses disciplines -3.3.- Disposició per a treballar autònomament - 3.4.- Habilitat per a la resolució de preguntes de temàtica històrica vinculades a la història política, econòmica, social o cultural. - 3.5.- La capacitat d'aplicar el sentit comú els nous coneixements. - 3.6.- Capacitat per a aplicar els coneixements teòrics a la pràctica	
---	--

5. Avaluació

La qualificació de l'examen de la convocatòria ordinària, al final del trimestre, representarà el 60 % de la nota final; el 40 % restant s'aconseguirà a través de l'avaluació continuada als seminaris.

En la convocatòria extraordinària el total de la nota dependrà de l'examen de setembre.

El **tipus d'avaluació**: obligatòria, continuada i final, autoavaluació.

El **període temporal** en què es durà a terme:

L'avaluació continuada es durà a terme durant els seminaris.

L'avaluació final es realitzarà al finalitzar el trimestre.

El **tipus d'activitat**: l'avaluació continuada cerca que l'alumnat adquireixi les capacitats d'aplicar i sintetitzar els coneixements adquirits durant el trimestre. L'avaluació final té com objectiu comprovar els coneixements sobre la matèria de l'alumnat.

L'**agrupament**: els treballs i l'examen seran individuals (personals i intransferibles).

La **ponderació/valoració**:

De les proves vinculades als seminaris s'obtindrà el 40% de la nota.

De l'examen el 60% de la nota.

6. Continguts

Conceptes	Procediments	Actituds
L'alumnat ha de conèixer: • Els orígens, evolució i conclusió de la I Guerra Mundial. • Els principals problemes sorgits de les negociacions de pau, especialment, els canvis fronterers a Europa, al pròxim i a l'extrem Orient. • Els precedents, les causes, els precipitants, els protagonistes, els principals esdeveniments i les conseqüències de la Revolució soviètica. • Els motius de la debilitat de la democràcia en el període d'entreguerres. • Els anomenats «feliços anys vint», les causes i les conseqüències del crac de 1929 i de la depressió econòmica dels anys 30. • Els orígens, desenvolupament i conseqüències dels règims polítics feixistes, especialment l'italià i l'alemany. • La crisi del règim polític de la Restauració, els principals esdeveniments i les causes de la crisi de la II República espanyola i el desenvolupament de la Guerra Civil. • Els orígens, evolució i conclusió de la II Guerra Mundial.	La correcció en l'exposició oral dels treballs, de les intervencions en els Seminaris, i dels treballs escrits.	• Interès per conèixer i ampliar la informació. • Tendència a contrastar la informació rebuda. • Presa de posicionament respecte a la informació analitzada. • Actitud reflexiva sobre la implicació dels nous coneixements. • Presa de consciència de la necessitat de planificar accions per integrar els nou coneixements. • Tendència a la justificació i consistència científica dels treballs elaborats. • Participació constructiva (escolta activa, respecte per les opinions dels altres...) Etc.

7. Metodologia

La metodologia de l'assignatura no es basa únicament en les anomenades *classes magistrals* o de *grup plenari*, és a dir, les impartides pel professor de la assignatura, sinó que, a més, s'inclouen altres activitats docents, com:

- 1 Presencial (a l'aula): les classes de grup plenari on s'introdueixen els coneixements bàsics de l'assignatura.
- 2 Presencial (a l'aula): Seminaris vinculats a les competències i els continguts a assolir en aquesta assignatura. Aquests cerquen la participació activa de l'alumnat, amb la preparació de lectures (vinculades al dossier), treballs i la intervenció oral en els seminaris.
- 3 Dirigit (fora de l'aula): els treballs per als Seminaris i la possible utilització d'audiovisuals per a contextualitzar el període històric. Aquestes activitats tenen com a finalitat la participació de l'alumnat en el procés d'aprenentatge de la història del període d'entreguerres.
- 4 Autònom (fora de l'aula): la lectura, utilització i recerca de fonts primàries i secundàries i l'estudi dels materials del dossier i de la web de l'assignatura.

8. Fonts d'informació i recursos didàctics

Fonts d'informació per a l'aprenentatge. Bibliografia

I. Bibliografia general

Manuels generals

CASANOVA, J.: *Europa contra Europa*, Barcelona, Crítica, 2011.

HOBSBWAM, E.J.: *Historia del siglo XX, 1914-1991*, Barcelona, Crítica, 1995.

JACKSON, J.: *Europa, 1900-1945*, Barcelona, Crítica, 2003.

NOUSCHI, M.: *Historia del siglo XX. Todos los mundos, el mundo*, Madrid, Cátedra, 1996.

NOUSCHI, M.: *Petit atlas historique du XXè siècle*, París, Armand Colin, 1997.

PALMER, R. i COLTON, J.: *Historia Contemporánea*, Madrid, Akal, 1981.
PAREDES, J. (coord.): *Historia universal contemporánea*, Barcelona, Ariel, 1999.
PROCACCI, G.: *Historia general del siglo XX*, Barcelona, Crítica, 2001.
VILLARES, R. i BAHAMONDE, Á: *El mundo contemporáneo siglos XIX y XX*, Madrid, Santillana, 2001.
VILLANI, P.: *La edad contemporánea 1914-1945*, Barcelona, Ariel, 1997.

Manuales específics d'història social, econòmica i cultural:

ALDCROFT, D.H.: *Historia de la economía europea, 1914-1980*, Barcelona, Crítica, 1989.
AMBROSIUS, G.: *Historia social y económica de Europa en el siglo XX*, Madrid, Alianza, 1992.
ARACIL, R. i SEGURA, A.: *Història econòmica Mundial i d'Espanya*, Barcelona, Teide, 1993.
MICKLETHWAIT, J. i WOOLDRIGE, A: *La empresa. Historia de una idea revolucionaria*, Barcelona, Mondadori, 2003.
MADDISON, A: *Historia del desarrollo capitalista, sus fuerzas dinámicas: una visión a largo plazo*, Barcelona, Ariel, 1991.
WATSON, P.: *Historia intelectual del siglo XX*, Barcelona, Crítica, 2002.

II. Bibliografia per temes

1. La Primera Guerra Mundial:

FERRO, M.: *La gran guerra 1914-1918*, Madrid, Alianza, 1984.
HARDACH, G.: *La primera guerra mundial, 1914-1918*, Barcelona, Crítica, 1986.
HOWARD, M.: *La primera guerra mundial*, Barcelona, Crítica, 2003.
MORROW, J. H., *La Gran Guerra*, Barcelona, Edhasa, 2008.
NEIBERG, M.S.: *La Gran Guerra, una historia global, 1914-1918*, Barcelona, Paidós, 2006.
STRACHAN, H., *La Primera Guerra Mundial*, Barcelona, Crítica, 2004.
TUCHMAN, B.: *Los cañones de agosto*, Barcelona, Paidós, 2004.

2. La reconstrucció de Europa

ALDCROFT, D.H.: *De Versalles a Wall Street, 1919-1929*, Barcelona, Crítica, 1985.

KEYNES, J.M: *Las consecuencias económicas de la paz*, Barcelona, Crítica, 1987.

MACMILLAN, M: *París, 1919*, Barcelona, Tusquets, 2005.

3. La Revolució Russa

CARR, E.H.: *La revolución rusa. De Lenin a Stalin, 1917-1929*, Madrid, Alianza, 2002.

FIGES, O.: *La revolución rusa 1891-1924. La tragedia de un pueblo*, Barcelona, Edhasa, 2000.

FIGES, O.; *Los que susurran*, Barcelona, Edhasa, 2009.

FITZPATRICK, S.: *La Revolución Rusa*, Madrid, Siglo XXI, 2003.

MEYER, E., *Rusia y sus imperios*, Barcelona, Tusquets, 2005.

OVERY, R., *Dictadores. La Alemania de Hitler y la Unión Soviética de Stalin*, Barcelona, Tusquets, 2006.

SEBAG MONTEFIORE, S.: *La corte del Zar Rojo*, Barcelona, Crítica, 2004.

SERVICE, R.: *Historia de Rusia en el siglo XX*, Barcelona, Crítica, 2000.

SERVICE, R.: *Lenin una biografía*, Madrid, S. XXI, 2001.

SERVICE, R.: *Stalin una biografía*, Madrid, S. XXI, 2006.

LEWIN, M.: *El siglo soviético. Qué sucedió realmente en la Unión Soviética*, Barcelona, Crítica, 2006.

4. El període d'entreguerres: els EUA, el crac de 1929 i la Gran Depressió

FRIEDMAN, M. i FRIEDMAN, R.: *Libertad de elegir hacia un nuevo liberalismo económico*, Madrid, FAES, 2007.

GALBRAITH, J. K.: *El crash de 1929*, Barcelona, Ariel, 2008.

KENNEDY, D. M., *Entre el miedo y la libertad: los EE.UU. de la Gran Depresión al fin de la segunda guerra mundial (1929-1945)*, Barcelona, Edhasa, 2005.

KINDLEBERGER, Ch. P.: *La crisis económica, 1929-1939*, Barcelona, Crítica, 1985.

MANCHESTER, W.: *Gloria y ensueño. Una historia narrativa de los Estados Unidos*, vol. I (1932-1945), Barcelona, Grijalbo, 1976.

5. Els feixismes

BOREJSZA, J. W.: *La escalada del odio. Movimientos y sistemas autoritarios fascistas en Europa, 1919-1945*, Madrid, Siglo XXI, 2002.

BOSWORTH, R. J. B.: *Mussolini*, Barcelona, Península, 2003.

BROWNING, C. R.: *Aquellos hombres grises: el Batallón 101 y la solución final en Polonia*, Barcelona, Edhasa, 2002.

BURLEIGH, M.: *El tercer Reich. Una nueva historia*, Madrid, Taurus, 2002.

EVANS, R. J.: *La llegada del tercer Reich. El ascenso de los nazis al poder*, Barcelona, Península, 2005.

EVANS, R. J.: *El Tercer Reich en el poder*, Barcelona, Península, 2007.

GELLATELY, R. *No sólo Hitler. La Alemania nazi entre la coacción y el consenso*, Barcelona, Crítica, 2002.

GROSS, J. T.: *Vecinos. El exterminio de la comunidad judía de Jedwabne*, Barcelona, Grijalbo, 2002.

GUICHONNET, P., *Mussolini y el fascismo*, Barcelona, Oikos-tau, 1970.

KERSHAW, I., *Hitler*, 2 vols, Barcelona, Península, 2000.

LOZANO, A.: *La Alemania nazi*, Madrid, Marcial Pons, 2008.

OVERY, R., *Dictadores. La Alemania de Hitler y la Unión Soviética de Stalin*, Barcelona, Tusquets, 2006.

PAXTON, R. O.: *Anatomía del fascismo*, Barcelona, Península, 2005.

PAYNE, S.: *Historia del fascismo*, Barcelona, Planeta, 1995 (edición abreviada a Alianza, 2006).

SASSOON, D.: *Mussolini*, Barcelona, Crítica, 2008.

VIDAL, C.: *El Holocausto*, Madrid, Alianza, 2005.

WEITZ, E. D.: *La Alemania de Weimar. Promesa y tragedia*, Madrid, Turner, 2009.

6. L'Estat espanyol: reformisme, dictadura i guerra

BEEVOR, A. *La guerra civil española*, Barcelona, Crítica, 2005.

BENNASSAR, B. *El infierno fuimos nosotros: la guerra civil española*, Barcelona, Taurus, 2005.

GONZÁLEZ CALLEJA, E.: *La España de Primo de Rivera. La modernización autoritaria 1923-1930*, Madrid, Alianza, 2005.

JACKSON, G.: *La República española y la guerra civil*, Barcelona, Crítica, 2008.

JULIÁ, S. (coord.): *República y guerra en España*, Espasa, Madrid, 2006.

PRESTON, P.: *Franco. Caudillo de España*, Grijalbo, Barcelona, 1994.

TUSELL, J. i PORTERO F.: *Antonio Cánovas y el sistema político de la Restauración*, Madrid, Biblioteca Nueva, 1998.

VILLARES, R. I MORENO LUZÓN, J.: *Restauración y dictadura (Historia de España dirigida per Josep Fontana i Ramón Villares, vol. 9)*, Barcelona, Crítica, 2009.

7. La Segona Guerra Mundial

ARTOLA, R.: *La Segunda Guerra Mundial: de Varsovia a Berlín*, Madrid, Alianza, 1995.

BEEVOR, A.: *Stalingrado*, Barcelona, Crítica, 2000.

BEEVOR, A.: *Berlín: la caída, 1945*, Barcelona, Crítica, 2001.

BEEVOR, A.: *El Día D: la batalla de Normandía*, Barcelona, Crítica, 2009.

CALVOCORESSI, P. i WINT, G.: *Guerra total*, 2 vol., Madrid, Alianza, 1979.

DAVIES, N.: *Europa en guerra*, Barcelona, Planeta, 2008.

HILLGRUBER, A.: *La Segunda Guerra Mundial (1939-1945): objetivos de guerra y estrategias de las grandes potencias*, Madrid, Alianza, 1995.

MURRAY, W. i MILLETT, A.: *La guerra que había que ganar. Historia de la segunda guerra mundial*, Barcelona, Crítica, 2002.

REES, L.: *A puerta cerrada. Historia oculta de la Segunda Guerra Mundial*, Barcelona, Crítica, 2009.

Recursos didàctics. Material docent de l'assignatura

Dossier i Pàgina web a: <http://www.upf.edu/materials/fhuma/hcu/>

9. Programació d'activitats

A determinar